

mini

minimera är en liten tidning om sopor för dig som bor i Malmö och Burlöv

#4.07

mera

Kul i jul!
**Lena Frisk
och Elin Nordén**
fixar rimmen på dina
upplevelseklappar

Fixa finaste presenterna utan omslagspapper!

Välsorterat i jul
Vi har hela listan!

Här är Minimera!

Minimera når dig som bor i lägenhet i Malmö och Burlöv. Här läser du om allt som hör ihop med sopor – sortering, återvinning, second hand-shopping, gör det själv-tips och miljötankande. Vad vill du att vi ska skriva om? Hör av dig till oss på minimera@malmö.se eller ring på 020-34 16 00! Nästa nummer kommer i ditt brevkast i mitten av mars.

Lyxig spa-behandling till mamma eller budgetlimmad barnpassning till trötta småbarnsföräldrar – det finns en upplevelseklapp för alla! Att den oftast är miljöschysst är ännu en av alla fördelar. Men hur löser man rimen? För att få lite hjälp på traven bjöd vi in två av Malmös roligaste tjejer på rimstuga.

Foto: Kennet Ruona.

Lena Frisks bästa rimtips: "Våga vara lite knäpp!"

Stå-uppkomikerna och kollegorna Lena Frisk och Elin Nordén har som alla andra svårt att få tiden att räcka till. Det märks på deras egna önskeupplevelser.

– Jag vill ha någon som fixar maten till mig en hel arbetsvecka. Inget socialt, utan bara "nu är maten klar, varsågod!", och sen går de. Så perfekt, säger Lena Frisk drömmande.

– Eller tvätten, tänk någon som sköter den åt en hela veckan, fyller Elin Nordén i. Upplevelseklappen som idé gillar båda. Den visar på omtanke och är lätt att göra personlig, enas de om.

– Den blir aldrig fel, till skillnad från en pryl. Gud så mycket onödiga saker vi ger varandra till jull!, säger Lena Frisk.

Att rimma är kul och viktigt, tycker Lena Frisk som själv är uppväxt i sann julklappsrimskultur.

– Absolut. De ska läsas högt, allihop. Och alla ska lyssna!

Lena Frisk och Elin Nordén tar sig an Minimeras klapplista och kläcker den ena idén efter den andra. Mycket stryks och skrivs om innan rimmen är klara att presen-

teras. Vilket är deras bästa tips för den som är ovan att rimma?

– Våga prova, säger Elin Nordén. Sitt och klura och låt det ta tid.

– Ta hjälp av ett rimlexikon, det ger massvis av nya idéer, tipsar Lena Frisk. Men framför allt: Våga vara lite knäpp!

Till småbarnsföräldrarna

Budget: Barnpassning för en kväll
Lyx: Två biljetter till stand-up comedy inklusive barnpassning

"Lugn och ro för egen del, här ges tid för kyssar och kel Passar er nu lite bara så ni inte får en större skara!"

"Kom få ni se – vi har en bra idé Ett par timmar för er båda när någon annan håller låda"

Till den stressade

Budget: Du kockar under en helg
Lyx: Chokladmassage

"En superweekend kan jag lova en hemmagjord underbar gåva Bli det bra? – ta den risken! Och när jag fixar disken så kan ni se på teve och sova!"

"En njutning på högsta nivå som räcker från topp till tå Är det svårt att få bort och tiden är kort så säg att det är en brun trikå!"

Till mormor eller farfar

Budget: Digitalt fotoalbum med familjebilderna
Lyx: Sundet-runt tågbiljett + betald lunch på Louisianas restaurang

"Här ser ni resultatet i det modernare formatet av det bästa ni nånsin gjort. (Även om det kanske gick fort!)"

"Ett äventyr i vår region kan ge dig en "konstig" lektion Räcker inte den andliga spisen får du gå till servitrisen"

Vinnare!

Peterséns smarta REST-aurang

Tända ljus, vacker dukning och en meny med mycket att välja från så att alla blir nöjda. Allt dessutom på nolletid. Hur går det till? Hemligheten bakom Malmöfamiljen Peterséns vinnande mattips stavas rester.

– Jag fryser in alla rester i burkar. När de är tillräckligt många ordnar vi restaurang hemma. Vi dukar snyggt med levande ljus och servetter och barnen skriver menyer och tar upp beställningar, berättar mamma Ulrika.

– Med sex till sju olika rätter på menyn finns det alltid något för alla smaker, och det räcker både till för- och huvudrätt. Dessutom tycker barnen det är jättekul att ha egen restaurang!

Supersmart, tycker Minimera och utser familjen Petersén till vinnare i förra numrets resttävling. Vilket innebär att de kan låta resterna stanna i frysen ett tag till och istället bänka sig med "kvällens meny" på restaurang Brogatan i Malmö. Grattis, säger vi! Fler tips hittar du på www.malmo.se/matavfall

Låt inte klappen samla damm

Fick du inte rätt klapp? En grej som bara ligger och samlar damm därhemma gör ingen glad. Lösningarna är flera. Det enda som krävs är ett kvitto, ett gott hjärta eller att du är lite modig.

Byt din grej i butiken

Många butiker erbjuder öppet köp eller bytesrätt. Öppet köp betyder att du kan lämna igen en sak inom avtalad tid och få dina pengar tillbaka. Men det finns ingen laglig rätt att få lämna tillbaka en felfri vara. Bytesrätt innebär att du kan byta till en ny vara inom en viss tid eller att du får ett tillgodokvitto. Spara kvittot. Läs mer på www.konsumentverket.se

- ⊕ Du får vad du vill ha.
- ⊖ Kräver oftast kvitto och det kan kännas knepigt att be att få det av givaren.

Skicka vidare!

När du tar emot den femte Alladin-asken känner du kanske en viss mättnad. Ge den till någon som bättre behöver den. Kontakta exempelvis Stadsmissionen eller någon annan hjälporganisation i Malmö och hör om dina grejer kan komma till bättre nytta via dem. Förmodligen är det så.

- ⊕ Man blir glad av att vara snäll.
- ⊖ Faktiskt lite svår att komma på.

Byt med någon annan

Fick syrran/pappa/kompisen inte heller vad hon behövde eller ville ha? Kanske kan ni byta med varandra. Våga fråga! Och våga berätta det för den som gav dig klappen från början.

- ⊕ Du slipper mellandagsköerna på stan. Två missnöjda blir två nöjda.
- ⊖ Den som gav dig klappen kan i värsta fall surna till.

Julen – så sorterar du den

Chokladask, asken	Pappersförpackning (= kartong)
Chokladask, plastformen	Hård plastförpackning
Etiketter (på julklapparna)	Soppåsen
Frigolit, lite	Soppåsen
Frigolit, mycket	Återvinningscentralen, ÅVC
Julgran	ÅVC: Brännbart. Eller prata med din fastighetsägare.
Kransar etc	ÅVC: Trädgårdsavfall
Omslagspapper, paketpapper	Pappersförpackning (= kartong)
Julkort	Soppåsen
Kakburk av metall	Metallförpackning
Kakburk av plast	Hård plastförpackning
Kuvert	Soppåsen
Lampor till julgran och adventsljusstakar	ÅVC: Elektronikavfall
Marschall	Metallförpackning
Snören runt paket	Soppåsen
Tomteblöss	Soppåsen
Wellpapp, mindre mängd	Pappersförpackning (= kartong)
Wellpapp, stor mängd	ÅVC: Kartong
Värmeljus, värmeljusopp	Metallförpackning

mini&mera

Srina Hjeltn, Seriestudion.

Vinn mera minne!

Minimera har tagit fram ett presentkort för dina upplevelseklappar. Använd det nu till jul! Det finns på vår webbplats och funkar lika bra att skriva ut och överrätta personligen som att bifoga i ett e-mail. Du hittar det på www.malmo.se/avfall

Vilken är din bästa idé till upplevelseklapp? Skriv till Minimera och berätta! Då är du samtidigt med och tävlar om ett av tio USB-minnen, 1 GB. Senast den 31 december vill vi ha ditt svar till minimera@malmo.se

Malmö + Lund = VA Syd

Vid årsskiftet blir vi fler som bryr oss om ditt vatten. Malmö och Lunds VA-verk går samman och blir ett nytt kommunalförbund, med nya namnet VA Syd.

VA Syd ska ansvara för vatten och avloppshantering i Malmö och Lund samt avfallshanteringen i Malmö och Burlöv. För dig blir det ingen större förändring, men på sikt får förbundet större möjligheter att erbjuda bättre service och effektivisera sin verksamhet.

Omslagspapper – vem behöver det?

Tidningspapper, gamla skor och VHS-band. Anna-Karin Holms paketinslagning spränger alla gränser.

Snart är det dags att slå in klapparna. Gör som textilkonsthantverkare Anna-Karin Holm: strunta i omslagspappret och använd fantasin istället. Materialet till julens finaste paket finns rakt framför näsan på dig!

Egentligen är det ganska självklart. Varför köpa omslagspapper när det finns hur mycket papper som helst hemma som bara väntar på att få komma till nytta igen. Som en vanlig dagstidning.

– Börsidorna är bäst tycker jag. Där är texten delad i raka spalter som ger ett fint grafiskt mönster, nästan som ränder, tipsar Anna-Karin Holm.

Anna-Karin Holm arbetar enbart med återanvända material, som hon tycker är

mer spännande och inspirerande. Det kan vara tyg men lika gärna detaljer ur använda plagg eller grejer. Hon har sin arbetsplats på Konstnärernas Kollektivverkstad på Korsgatan i Malmö och siktar på att nästa år ta språnget mot en professionell tillvaro som textilkonsthantverkare.

Sko som rosett

Minimera ber henne slå in några paket för att visa hur det kan se ut när fantasin får fritt spelrum. Resultatet blir fyra minst sagt personliga paket.

– Det här rödvitrandiga pappret hittade jag på jobbet. Det har fått en rosett av ett pennskrin och en utsliten sommarsko, berättar Anna-Karin enkelt.

Minimera behöver en förklaring.

– Jag sprättade loss dragkedjan på pennskrinet och klippte loss det fina paljettbro-

deriet på skon. Sedan satte jag ihop dem och snörpte åt på mitten så att det blev som en rosett.

Ett annat av paketen verkar enklare att ha som nybörjarprojekt: omslag av tyg med ljusstumpar och löv som dekoration. Och för den som vill ha snöre har Anna-Karin Holm ett tips.

– Plocka isär en gammal VHS eller kasset. Bandet räcker till hur många paket som helst och går fint att krusa.

Tre bra sajter

www.svt.se SVT:s barnprogram Hjärnkontoret håller sig med en avdelning som kallas skräp-teve. Här får du fakta, argument som biter och praktiska tips – bra för dig som vill få resten av familjen att sortera mera. Skriv Hjärnkontoret i sökrutan och gå sen vidare till skräp-teve.

www.ftiab.se Kolla upp din närmaste återvinningsstation! Hit kan du gå med dina tidningar samt förpackningar av plast, metall, glas och kartong. Under fliken "Sök återvinningsstation" söker du enkelt på just ditt område eller kvarter.

www.konsumentverket.se Varje gång du köper något kan du göra ett miljöval. Statliga Konsumentverkets sajt (välj miljö bland ämnesområdena) guidar till hållbarare val och bort från slit-och-släng-fällan.

[Så heter omslagspapper på...]

Kurmanci Kaxeza ambalajê	Somaliska Warqadaha haddiyadaha lagu duubo
Kroatiska, serbiska, bosniska Ukrasni Papir Za Poklone	Persiska کاغذ کادو
Engelska Wrapping paper	Sorani کاخیزی بهرگ
Danska Gavepapir	Arabiska ورق التغليف

VA-VERKET ansvarar för sophämtningen i Malmö och Burlöv. Vi levererar även rent och gott kranvatten till hela Malmö. Vi renar avloppsvattnet från Malmö, Burlöv och Vellinge samt delar av avloppsvattnet från Lomma, Staffanstorps och Svedala.

VA-verket, Malmö stad, 205 80 Malmö. Tel 020-34 16 00. www.malmo.se/avfall
minimera@malmo.se. Produktion: Wirtén PR & Kommunikation. Tryck: VTT Grafiska.

